

10 FRYSLÂN

Nachttopvang dit weekend open vanwege vorst

Leeuwarden | De nachtopvang voor dak- en thuislozen aan de Oostergoweg in Leeuwarden gaat dit weekend open vanwege de verwachte nachtvorst. Dit meldt Wender desgevraagd. Bij drukte gaan de locaties in Sneek en Drachten ook open voor nachtopvang.

Ook in andere steden in Nederland gaat komend weekend de winterkoudeopvang open. Weerkundigen verwachten koud weer, met name in de nachten. Vrijdag kan het al

aanvoelen als 0 graden. In de nacht naar zaterdag kan het licht gaan vriezen, de nacht erop zelfs matig met minima rond -5 graden.

De GGD'en in de steden vinden het voor de gezondheid niet verantwoord als mensen in die omstandigheden buiten slapen. Een gevoelstemperatuur van 0 graden of lager is daarbij het criterium.

In de loop van zondag trekt minder koude lucht het land binnen. Het wordt dan 4 tot 8 graden.

Strandwacht kwam 843 keer in actie op de Wadden

Vlieland | Strandwachten van de KNRM moesten afgelopen zomer 843 keer in actie komen op de stranden op de Waddeneilanden. In totaal werden er 49 mensen uit het water gered. Voor de zomer van 2023 zoekt de KNRM ongeveer 90 nieuwe strandwachten.

De strandwachten van de KNRM worden ingedeeld op tien reddingposten op Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog.

Mensen van achttien jaar en ouder kunnen zich vanaf nu aanmelden voor de selectiedagen, die in maart op Vlieland zijn.

Tijdens deze dagen moeten deelnemers een zwem- en hardlooptest ondergaan, een samenwerkingsopdracht doen en een motivatiegesprek voeren. Een vereiste is dat deelnemers binnen acht minuten vierhonderd meter kunnen zwemmen. Na de selectie volgt nog een opleidingsweek.

Amerikanen kopen stalinrichter De Boer

Leeuwarden | Royal De Boer Stalinrichting in Leeuwarden is overgenomen door Turntide Group, een grote Amerikaanse speler op het gebied van agrotechnologie.

De Amerikanen willen hun dochteronderneming VES-Artex in de Amerikaanse staat Wisconsin versterken met de samenwerking met Royal De Boer. VES-Artex doet ook in stalinrichtingen. Dat meldt Royal De Boer in een persbericht.

VES-Artex en Royal De Boer blijven als afzonderlijke merken opereren, maar kunnen voortaan wel gebruik maken van de wederzijdse wereldwijde faciliteiten.

Heel veel zal er niet veranderen voor Royal De Boer en zijn klanten, meldt directeur Leo Eekhof. Wel zal de productportfolio verbreed worden, met name op het gebied van de ventilatiesystemen van VES-Artex. De Boer kan klanten nu beter bedienen in de huidige situatie van transitie in de melkveehouderij.

Wonen op water in Heeg

Heeg | Aan de Tsjerkesleat in Heeg moet een experimentele nieuwe woonwijk komen, waar de woningen op het water gebouwd worden. De gemeente Súdwest-Fryslân spreekt van een 'mogelijk iconisch, innovatief water-woonconcept'.

De woningen worden klimaatadaptief, biobased en de mogelijkheid moet er komen om off-grid te zijn, dus zonder aansluitingen op het water-, gas- en elektriciteitsnet. Dat

laatste kan alleen in heel bijzondere gevallen in Nederland.

De locatie Tsjerkesleat heeft veengrond en is al langer in beeld voor woningbouw. Traditionele woningbouw is lastig en duur omdat de grond verzakt en waterrijk is. Het terrein niet ophogen maar het water juist de ruimte te bieden en daar met de bouwtechniek rekening te houden, is de oplossing. De gemeente wil nu een onderzoek laten doen naar de haalbaarheid.

'LOOK' kantelt de norm in een kakelbonte maskerade

RECENSIE THEATER

Wiggele Wouda

Ontmoet mensen. Maak een praatje. Mensen die je niet kent, geef je een hand. Toon respect, geen medelijden. Schuil als het regent. Wees nooit afhankelijk [...].” Nee, dit is geen nieuwe tekst van popgroep Doe Maar, gevonden in het nalatenschap van Henny Vrienten als vervolg op een van zijn vele protestliedertjes tegen autoritaire opvoeders uit de jaren tachtig. Dit is de openingsmonoloog van *LOOK*, een gezamenlijke voorstelling van Gebied B, De Steeg, Jonge Harten theater Festival & De Noorderlingen.

Een jonge actrice staat helemaal alleen in een lege, witte wachtkamer van een kliniek. Of is het een wachtkamer van een psychiater? Of is het de wachtkamer voor het leven dat voor jongeren nog zo ver weg is? Wie zal het zeggen. In ieder geval staat ze daar minutenlang instructies en geboden op te sommen waarmee ze kennelijk geconfronteerd wordt. Door ouders, door school, door instanties, door de samenleving.

Op het moment dat je denkt: dit duurt te lang, nu weet ik het wel, gaat ze toch door

Irritatiesnaar

En op het moment dat je denkt: dit duurt te lang, nu weet ik het wel, gaat ze toch door. Daarmee raakt ze precies de irritatiesnaar die jongeren ook ervaren als ze al die goedbedoelde tips te horen krijgen van mensen die in het leven al gevorderd zijn. Een ervaren en duidelijk begin van een voorstelling die over normdwang gaat, gedrag, groepsdruk, bewustwording, maar eigenlijk ook over verbinding: hoe communiceer ik nu echt?

LOOK is in feite één grote maskerade van uitgedoste types en figuren. Zo'n kleine dertig jonge acteurs spelen uiteenlopende vaak tekstloze scènes in die wachtkamer waarin bepaalde normen heilig zijn verklaard. Het imposante wit van de vloer, de wanden, de stoelen, staat immers geen kleur toe! Maar door hun spel worden die normen gekanteld en uitgekleeft tot hun ware essentie, zonder de waarden eronder geweld aan te doen. En zo ontleden ze een aantal keuzes die voor hen door de buitenwereld zijn opgelegd. Of het nu om een koekje gaat dat je moet eten met chopsticks, hoe je je koffie moet drinken of hoe je je eigenlijk dient te kleden en te gedragen.

Scène uit *Door het donker*. Foto: Nico Altenburg

Een scène uit *LOOK*, een gezamenlijke voorstelling van Gebied B, De Steeg, Jonge Harten theater Festival & De Noorderlingen. Foto: Niels Knelis

Taxatie

Het meest expliciet hoe je als mens, als jongere, steeds weer wordt getaxeerd, is het moment dat er een soort auditie wordt gedaan. Eenieder wordt naar voren geroepen om iets te zeggen voor de microfoon, maar wordt al vroegtijdig afgewezen omdat hij of zij te laat is, te lang, te groot, te los, te dik, noem maar op.

Niemand past bij de norm. De sneue aftocht snijdt door je ziel. Maar de jongeren laten zo wel zien hoe zij systemen en structuren ervaren en hoe moeilijk het is om geaccepteerd te worden als je afwijkt van wat wij als normaal beleven. Tijdens de apotheose gaan de spelers dan ook even helemaal uit hun dak in vol ornaat, kakelbont mooi: zwart, wit, roze, geel, dik, als travestiet, mager, ma-

cho. Een minutenlang applaus nemen ze – terecht – zo in ontvangst.

Gebied B, De Steeg, Jonge Harten & De Noorderlingen zijn creatieve instellingen uit Groningen. Zij faciliteren elk op hun eigen wijze voor jongeren niet alleen de betekenis van theater, maar vooral ook de kracht van verbeelding. *LOOK* is daarvan een indrukwekkend voorbeeld

dat met overtuiging en vooral veel plezier als expositie wordt gespeeld. *LOOK* is dan ook meer dan het kijken waard!

.....
***LOOK* door Gebied B, De Steeg, Jonge Harten & De Noorderlingen, De Lawei in Drachten, 180 bezoekers. Deze voorstelling is nog te zien op 22 november (Veendam), 26 november (Groningen) en op 30 november (Hoogezand)**

‘Door het donker’ raakt en maakt indruk

RECENSIE **THEATER**

Jelle Terwal

Het was niet voor niets dat woensdag 16 november de première plaatsvond van de theatervoorstelling *Door het donker*. Op diezelfde datum vond in 1943 tijdens de Tweede Wereldoorlog de inval plaats door de Sicherheitsdienst in de woning van de familie Lever, waar nu het Fries Scheepvaartmuseum in Sneek is gehuisvest. Voor het publiek werd het een indrukwekkende avond.

Het museum is amper verlicht. Publiek wordt fluisterend door ‘het verzet’ in de goede richting gestuurd. In de binnentuin worden de aanwezigen vanaf het balkon en het dak al geconfronteerd met scènes, die later in de voorstelling terug zullen komen. Een mooi intro: om

bij het licht te komen, moeten we soms door het donker.

De Seffingazaal van het museum is een passend decor voor het script, dat door Peter Sijbenga is geschreven over de verzetsgroep Lever, die vluchtelingen huisvestte en illegale bladen verspreidde. De vorm waarvoor hij kiest, verdient een compliment. In de verhaallijn is plaatsgemaakt voor de rol van een ‘buitenstaander’, die met de cast, maar ook het publiek zijn gedachten deelt. Deze interactieve speelwijze zorgt ervoor dat er even uit het verhaal wordt gestapt en het geweten van betrokkenen wordt aangesproken. Dat werkt prima. Ook humor ontbreekt niet in dit ‘zware’ thema.

Projectie

Er zijn meerdere facetten in deze voorstelling die het script verster-

ken. Regisseur Lucienne van der Meulen heeft onder meer gekozen voor projectie. ‘Live’ beelden tonen de situatie van destijds op de speellocatie. Ingekleurde sfeerbeelden uit WO II komen voorbij. Met name de opnames van een van de weinige overlevenden van deze verzetsgroep, de nu 95-jarige Meta Lever, raken, als die in combinatie met het gelijktijdige spel van de ‘jonge’ Meta worden vertoond. Het komt dan allemaal heel dichtbij.

Met verve

Amateurspelers uit Sneek en omgeving vormen de cast. En dat doen ze met verve. Chris Marijt speelt niet alleen als buitenstaander, maar ook als vertolker van de Duitse bezetter een zeer geloofwaardige rol. Hetzelfde is het geval voor Mayra Hondema in de rol van Annie, het uit de stad gevluchte Joodse meisje. Met name

de Jiddische liederen worden door Hondema onder begeleiding van violist Charles Senecal op ontroerende wijze ten gehore gebracht.

Amateurspelers uit Sneek en omgeving vormen de cast

Bijna tachtig jaar later confronteren nog altijd de persoonlijke verhalen uit de Tweede Wereldoorlog met al hun leed tot gevolg. Aanwezig zijn zichtbaar onder de indruk. „Goed volk heeft recht op hoop”, is een uitspraak die voorbij komt. Inderdaad wordt in dit theaterstuk maar weer het bewijs geleverd dat hoop, ondanks intens geloof, ineens vervlogen kan zijn.

.....
Theatervoorstelling *Door het donker* op initiatief van Sietse Wierda; script door Peter Sijbenga; regie door Lucienne van der Meulen; aantal bezoekers: 99; nog te zien tot en met 26 november in het Fries Scheepvaartmuseum te Sneek (alles uitverkocht); info: www.friesscheepvaartmuseum.nl/doorhetdonker